

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Katonai dolgok.

Debreczen, febr. 4.

A katonatisztek fizetésemelésének ügye még nincs elintézve, de több mint valószínű, hogy mihamar el lesz intézve. A milyen jó szívűek a magyar delegátusok, bizonyára igyekezni fognak a tisztikar helyzetén a magyar milliókkal segíteni.

Ez az ügy ismét aktuálissá teszi a hadsereg kebelében dúló embertelenségeket, melyeket a cáfoló gépek az ismert recipe szerint „hőstettekké” szepítenek rendszeren.

Valahányszor kipattannak a kaszárnya-titkok, mindannyiszor nemcsak megbotránkozva, de borzadva is fordul a figyelem katonák felé. Megindulnak a vizsgálatok, a melyeknek lefolyását és eredményeit gondosan titokban tartják. Néha előfordul az is, hogy honvédelmi miniszter és hadügyminiszter nyilatkozatokra fanyalódnak, a mely nyilatkozatokban így meg úgy fogadkoznak, hogy szigorú megtorlás követi majd az atrocitásokat. Rendszeren interpellációkra adandó válaszokban hangzanak el ezek a fogad-

kozások. Az interpelláló vagy tudomásul veszi a választ, vagy nem. A képviselőtestületek rendszerint tudomásul veszik azt. És azután szépen előlről kezdődnek, vagy még cifrábban folytatódnak a katonai brutalitások.

A tettesek — rendszeren tiszték, de legfőképpen altiszték — a markukba nevetnek:

— A civilbagás beszélhet, amíg megkékül a képviselőházban! Majd bizony! Még engedelmet fogunk kérni a törvényhozó uraktól, mikor szabad hasábfával simogatni a rekrutát, vagy az öreg bakát.

Aminap olvastunk egy felháborító, mélyen megbotránkozató katonai brutalitásról, amely egy béc-i tisztiszolgának tragikus halálát okozta. Egy hadnagy addig ütötte-verte, kizárta, gyötörte a melléje rendet szolgát, amíg az a halálban keresett kinzója elől menekülést. A hadnagy sarkantyus csizmával rugdalta; hasogatta husát; karddal vagdosta; enni nem adott neki; lábbal taposta. Szóval olyan kizárásokkal gyötörte a szegény katonát, aki teljesen ki volt szolgáltatva neki, hogy civilembert akkor is fog-

ságra itélnének, ha állattal követné el a szörnyű brutalitásokat.

Itt tehát tisztí kardbojtot viselő, minden emberi érzéseiből kivetkőzött katonatiszt és nem altiszt követte el a bestiálitásokat embertársán, aki neki alá volt rendelve. Pedig emberség dolgában a tisztnek kellene szép és nemes példával előljárnia. Sokkal súlyosabb beszámítás alá esik tehát.

Bizonyára megint fogadkoznak majd felsőbb és legfelsőbb katonai körökben, hogy meg fogják torolni az embertelenséget. De ez már meg nem nyugtathatja a közvéleményt. A vizsgálat a nyilvánosság kizárásával történik. Ha törvényt fognak ülni a brutális hadnagy fölött, akkor a védő, vádló és bíró egy személyből fog állani. A nyilvánosság a legjobb esetben is csak annyit fog megtudni, hogy a brutális katonatisztet megbüntették. De az is megeshet, hogy katonai szempontokból itélik meg a dolgot és a legenyhébb büntetéssel menekül az, aki ily módon kergetett halálba egy embert.

Ezek az események talán mégis alkalmasak arra, hogy a katonai bírás-

A szegény leány.

— Leon, neked igazán van valami bajod, — szólt nyugtalanul madame Barney. — Mióta hazajöttél, szórakozott vagy, zavart. Nem eszel. Jobb volna, ha megmondanád, mi történt. Miért hallgatod el. M. Barney hallgatott. Felesége nagyon kedvesen szólt újra.

— Nincs már bizalmad benne?
Megindította feleségének egyszerű jósága s ezt mormogta:

— Valami véletlen találkozás. nekem nagy gondot okozott s neked is kellemetlen volna . . .

— Igérem, hogy nem veszem rossz néven és ha olyan, teljes szívvel segítek.

M. Barney melancholikus tekintetű a csinos polgári ebédlőben köröskörül s aztán hirtelen kitört:

— Na, jobb is ha megtudod. Légy tisztában a dologgal . . . És én nem tudok hazudni. Ma találkoztam a minisztériumba menve valakivel, akit régesrég nem láttam. . .

Megállt.

— Nos?

— Nos és ez nagyon kellemetlen . . . szóval egy asszony volt . . . Az első, akit

valaha, ismertem . . . Már 20 éve. Munkásleány volt, nagyon édes, nagyon szerény, nagyon . . . Végre is bát pár hónapig ismertem, aztán elvesztettem szem elől . . . És most látom újra, mikor már negyven éves. Megszólított. Nagyon nyomorúságos, semmije, senkije. Munkát kért tőlem. Beteg, elárvahodott. Nagyon megzavarodtam. Így szólt:

— En nem akarom megzavarni az ön életét, de nagyon szenvedek, gondoljon rám . . . Nem pénzt kérek csak munkát.

Megadta a címét. Egy husz frankosat adtam neki, nem fogadta el s ott hagyott. Ez ma egész nap zaklatott. Nem akartam neked szólni, de itt, ebben a kellemes szobában, jó ebédnél, nem bírtam szabadulni attól az éhező nyomorulttól . . . Szóval, ez az egész.

— Nagyon jól tetted, hogy elmondád.

— Lelkemre, én is megkönnyebbültem. Némán maradtak. Az inas leszede az asztalt s zajtalanul eltávozott.

— Ne gondoldj többé erre a dologra — szólt az asszony, — ne találkozz az asszonnyal, az nem volna helyes. Majd én el megyek hozzá.

— Nem lesz belőle kellemetlen érzésed? — szólt félénken M. Barney.

— Ó, dehogy. Ohajtottam, hogy csakugyan megérdemelje a figyelmet. Ha igazat mondott én foglalkozást szerzek neki s egyelőre a jótékonyra szánt pénzből ellátom a legszükségesebbekkel. Nincs más mód úgy sem, ha az ember nem akarja félrevezettetni magát.

Madame Barney ezt könnyedén mondta, de férje aggódva jegyezte meg:

— De igazán, nem lesz-e ebből valami bajod? . . . Milyen jó vagy te és milyen jó, hogy elmondtam neked?

— Nem jobb, mint mások, — fejezte be madame Barney egyszerűen.

Délután egy nyomorúságos házba ment be. A kapusnál tudakozódott az asszony után. A portásné beszélt róla.

— Óh, otthon van. Fekszik, beteg, a szegények orvosát várja. Nagyon tisztességes teremtés az. De én azt mondom, hogy nem huzza sokáig.

Madame Barney fölment. A szoba kicsiny volt, de tiszta s gyászosan üres. Az asszony fölemelkedett az ágyon.

— Ah! — szólt — azt hittem, hogy az orvos az Irgalmasoktól . . . Vagy az Irgalmasoktól jön madame?

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

Péterfia végén, a Hadházi-utczában.

Telefon 466. sz.

Telefon 466. sz.

Építkezési, csatornázási és gépészeti vasöntvények gyártására — bármely anyagu gépkatrészek előállítására — gazdasági és iparigépek szakszerű javítására — általában minden géplakatos-, kazán- és műkovács munkák végzésére — legjobban berendezett, tehát legmunkabíróbb és legolcsóbb is **a régi**

Kiváló szőlőmalmok, borprések, bor szivattyúk, kertí-, udvari-, ésközségi kútszivattyúk gyártásáért többszörösen kitüntetve!

kodást nyilvánossá tegyék, vagy legalább is reformálják. Annyi idő óta ígértek ezt, hogy elérkezett az idő az ígéret beváltására. A közjogi kérdések vitájába hadd kerüljön bele végrevalahára a katonai büntetőjog reformjának kérdése is. Parancsolóan követeli a közvélemény, hogy a katonai brutálítások ellen külön szigorú szakaszok iktattassanak be a katonai törvénykezésbe, hogy végre enyhíthessék valamivel a katonasors és a katonai szolgálat ne váljék a katona poklává.

Megmosták Aerenhalt.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, febr. 4.

A mai ülés rövid ideig tartott. Fő eseménye az Aerenhalt féle „fejmosdatás” a melyről részletes tudósításunk a következő:

Fél tizenegy óra lett, mire a tíz órára hirdetett ülést Návay elnök megnyithatja. Jegyzőkönyv hitelesítése után bejelenti az elnök Barta Ödön interpellációját, a külügyminiszter ismeretes beszéde ügyében.

Gyors egymásután elfogadja a Ház harmadszori olvasásban a fejadó eltörléséről és a Rómában kötött nemzetközi postaszervezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Majd rátérnek az interpellációra.

A külügyminiszter kioktatása.

Barta Ödön: Aerenhalt külügyminiszter ismeretes beszédében hangoztatta, hogy a legutóbbi kiegyezésben a Reichseinhaitet kifejezésre juttatta. Ez ellen tiltakoznak (Felkiáltások. Ugy van) Ilyen felfogás hirdetése nem alkalmas arra, hogy a két államot egymáshoz az érzésben közelebb vigye. Aki Magyarország

törvényben lefektetett önállóságát tagadja, az harcban áll az önálló Magyarországgal. — A külügyminiszter súlyos bünt követett el ellenünk. — A külügyminiszter eljárása támadás ellenünk. (Élénk közbekiáltások. Ugy van.) Ahogy a mi közjogunkat Ausztriában tanítják, azt jobb volna, ha inkább egyáltalán ne tanítanák. A józan érzéssel jobban tiszteletben lehetne tartani a mi jogainkat, mint azt az osztrák külügyminiszter teszi. A magyar kormány nem hagyhatja szó nélkül a külügyminiszter kijelentéseit, a külügyminiszter programjában van, hogy a közös ügyes két államot, Emheitbe, állami egyezésbe venni. Ebben nagy veszedelem rejlik. Ezt szó nélkül hagyni nem lehet. — A külügyminiszter idegen területre lépett. (Ugy van.) Belenyult a magyar kormány legközvetlenebb ügyeibe, mikor a külfölddel kötött szerződések megkötésénél, mint az egységes állam minisztere jelenik meg. A külügyminiszter Magyarország nevében írja alá a szerződéseket. Nincs egy szerződő egységes állam. Ugy van!

Forradalmat rejt magában a külügyminiszter az a tendenciája, hogy az önálló gazdasági berendezkedéssel szemben helyezkedik. (Ugy van!)

Incidens.

Sürgösen interpellál tehát a miniszterelnökhöz, hogy méltó helyről szálljanak szembe az osztrák támadásokkal. Szigorú intézkedéseket kér. (Helyeslés.)

Az elnök: Az interpelláció közben Somogyi képviselő ur inparlamentáris ki fejezést használt a külügyminiszterrel szemben, ezért rendre utasítom.

Felkiáltások: Én is mondom, hogy a külügyminiszter számár!

Ugron Gábor: Igenis, számár!

Az elnök: Ugron képviselő urat rendre utasítom.

Ezután az incidens után a mai ülés jegyzőkönyvét hitelesítették, mire az ülés véget ért. A delegációk tartama alatt ülés nem lesz. Formális ülés összehívására azonban a Ház az elnöknek felhatalmazást adott.

— Hisz az mindegy, — szolt ez.

Erdéklődéssel nézett erre az istenadára, akin még most is meglátszottak hajdani szépségének nyomai. Az asszony siránkozva szolt:

— Nem tudom, hogy vagyok. Ma kilelt a hideg. Munka után jártam. Hogy haza jöttem, lázat, borzongást éreztem. Nem bírtam tovább fenn lenni, lefeküdtem. Mit tegyek most? Nincs egy sous-m.

— Senki sincs, akihez forduljon. Szülei? Barátai? Legalább egy barátja?

— Ah, madame! Senki! És barátok, hagyjuk... Ma találkoztam egygyel, egy régivel. Arra kértem, kerítsen munkát és egy aranyat akart adni. Ezt az embert szerettem valaha. És ő majd megörült értem. Én voltam a legelső barátja. A legelső lány, akit szeretett. Akkor készült a vizsgáira... És aztán, hogy elhagyott és elvett egy leányt, akinek sok pénze volt és állást szerezhetett vele... Ma nagy ur, nekem egy aranyat akart adni... Megindult az asszony könyve és sirva és fájdalmasan sorolta el életének azt az első szakát.

— És azt hiszi, hogy most találkoztam vele, hogy koldus, vagy még rosszabb vagyok. Nem, nem...

Madame Barney reticulejéből egy százfankos bankjegyet vett ki.

— Oh, madame!

— Ne szóljon, ne köszönje. A Societe nevében jövök, a nevemre nincs semmi szükség, hogy megmondjam. Várja csak a doktort, el fog jönni. Én is visszajövök, igérem, és gondolok önre.

Gyorsan elment. Otthon leült férje mellett, s elszomorodva nézett körül. Kitérülhetetlen gondot hagyott lelkében ez a mai nap.

Ez az ember, aki eltaszította kedvesét, akiért örült volt, hogy a házassággal pozíciót szerezzen magának.

Nem szolt, miért zavarja meg nyárs-polgári lelkét. De ő maga bizonyos undort érzett az egész hitvány életől.

— Nem eszel? Most te, este? Szomorú vagy.

— Oh, semmi, semmi.

— De, ez a... ez a história.

— Megígérted, hogy nem gondolsz rá többet, — szolt az asszony szárazon. — A legszükségesebbet megtettem. De az igaz, hogy keserves ez az élet.

A holnapra, kötelességére gondolt és zokogni szeretett volna.

Camille Mauclair.

A portugál királyi dráma.

Frankót elcsapták.

Sok embert kivégeztek.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 4.

Carlos király drámája az egész világot megdöbbentette. A nagy politikus kalandor Frankó, aki a rémes eseménynek egyik okozója volt, eltűnt Portugáliából.

A politikai hangulatról s az eseményekről ma a következő táviratok érkeztek:

Az új kabinet.

Lisszabon, febr. 4. A Ferira—Amaral kabinet csak átmeneti lesz, mert egészen bizonyos, hogy Soveral márkí, a mostani londoni követ, Eduard angol királynak benső barátja lép majd az ő helyében. Soveral erre már hajlandónak mutatkozott.

Klón, febr. 4. Oportóból jelentik: Koszta Alfonzo és Almaviva Antonio republikánus pártvezéreket letartóztatták. Koszta volt az a képviselő, kit a képviselőház legutóbbi ülészakájában katonai karhatalommal távolítottak el az ülésteremből s egy hónapra kizárták az ülésekről, mert rendkívül éles szavakkal támadta meg a királyt, Ribere—Brava Vicomtot, a republikánus párt egyik vezérét ts letartóztatták.

Renőörök a gyilkosok között.

Madrid, febr. 4. Itt általános az azt hiszik, hogy a lisszaboni gyilkosoknak cinkostársaik voltak a rendőrök közt. A spanyol belügyminiszter tagadja, hogy spanyol csapatokat szándékozik küldeni a határra.

Lisszabon, febr. 4. Az új minisztériumok legelső ténye a kortez összehívása lesz. A mostani kormány vissza fog lépni, mihelyt a rend helyre áll. A kormány tagjai már tegnap letették az esküt az új királynak. Miután két politikus, kit a kormány megalakítására az új király felkért, visszautasították a megbízást, vállalkozott Ferreira a kabinet alakítására.

Dom Carlos holtteste.

London, febr. 4. Lisszaboni távirat szerint a király és trónörökös holttestét átszállították a Necessitades palotába és egy szobában tették ravatalra. Mindkét holttestet szombaton délután bebalzsamozták, felöltöztették és a portugál zászlóval betakarták. A királyra tábornagi a trónörökösre dzsidás kapitányi egyenruhát adtak. Ugyan-ebben a szobában lehelte ki életét V. Pedro király. Az ágyak közül nagy ezüst kandalaberek vannak s a holttesteknél tiszték állnak őrt. A temetés szombaton délelőtt 10 órakor lesz. A holttesteket ma gyönyörű arannyal ékesített és kristály földel ellátott koporsóba tették. Az összes mulatóhelyeket 9 napra bezárták.

Gond nem játék! Siessen mindenki a Harmathy antiquariumba Fűvészkert-u. 14. Mert ott könyv, ami szép és hasznos, drága és jó; potom áron kapható!

Lövöldöznek.

Madrid, február 4. Egy táviró ügynökség azt a hirt kapta, hogy a lisszaboni utcákon még mindig lövöldöznek és rendkívül sok embert letartóztattak.

Sok embert kivégezték.

London, február 4. Lisszabontól hivatalos táviratok jelentik, hogy a király és a trónörökös meggyilkolása után véres utcai harc volt, royalisták és forradalmárok közt, s a király kíséretének több tagját veszedelmesen megsebesítettek. **Most már egészen bizonyos, hogy a gyilkosságot nem anarkisták, hanem forradalmárok követték el.**

London, február 4. Lisszabonból jelentik, hogy ott nagyon sok embert kivégezték, de ezt a hirt még nem erősítik meg. Lisszabonban azt hiszik, hogy a gyilkosok bizonyos politikusok zsoldjában voltak, mert 2000 arany koronát találtak náluk.

Azt is állítják, hogy rendőrökkel egyetértve jártak el, miért is több rendőrt letartóztattak, akik a gyilkosság színelőjén teljesítettek szolgálatot. Rendkívül szigorúan kezelik a cenzurát s még mindig nem lehetett közelebbi részleteket megtudni a gyilkosságról.

A gyász.

Madrid, február 4. Az udvari gyász 21 napig, a portugál nemzeti gyász 4 hónapig tart. Számos portugál család Spanyolországba menekült, nagyon sok republikánus is ide érkezett. A hatóságok megállapították, hogy számos politikus bele volt bonyolódva az összeesküvők tervébe.

Minden csendes.

Lisszabon, febr. 4. A város képe nyugodt és a lakosság kedve közömbös. II. Manuel királyrendeletet adott ki az udvari gyásrról s tudatta, hogy 8 napig nem hagyja el palotáját.

A külföld részvéte.

Róma, febr. 4. A községtanácsban tegnap a lisszaboni községtanácshoz intézendő részvéttávirat fölolvásásánál viharos jelenetek folytak le. Egy köztársasági községtanácsos azt mondta, hogy a portugál király és a trónörökös halála szomorú dolog ugyan, de az okosság megköveteli, hogy a részvéttáviratokban megjelöljék azokat, amelyek a katasztrófát előidézték.

Madrid, jan. 4. Vigóból érkezett táviratok határozottan megáfolják azt a hirt, hogy Oportóban kitört a forradalom.

Hol vagy Frankó?

Páris, febr. 4. Frankó, a volt diktátor eltűnt palotájából. Külföldre menekült s most már talán túl is van a határon. Ez volt az egyetlen mód, hogy életét megmentse. Ill. Manuel tovább is megakart tartani állásában — de Amália királyné eltene volt s erre Frankó beadta lemondását.

A város 10 ezer koronája.**A Székely-Márton sajtópör.****Esküdszéki tárgyalás.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 4.

A februári esküdszéki ciklus sorrendjén újra szerepel Márton Imre azokkal a sajtóperekkel, melyeket Székely Imre szerkesztő ellen indított. Ma kezdődött meg a tárgyalás abban az ügyben, melyben a város 10 ezer korona erejéig érdekelve van.

Mint ismeretes, Székely Imre abból az alkalomból, hogy Márton Imre pártlapját a „Debreczen“-t a város nyomdájába vitte át, cikket irt lapjában s tiltakozott az ellen, hogy a város, amely már megjárta egyszer a Debreczen-nel, újabb több ezer koronát ráfizessen. Székelyt a közérdek vezette a cikke megírásában, amelyben hivatkozott az 1904. évi dolgokra, a mikor is a város 10 ezer koronát fizetett rá Márton Imre pártlapjára.

A cikke Márton Imre másnap nyilatkozatot tett közzé, a melyben Székelyt egyéni becsületében mélyen megsértette. Erre Székely újabb írásával felelt, a mit Márton inkriminált.

Az ügyben ma számos tanut hallgattak ki, akik igazolták Székely Imre állításait. Az érdeklődés nagy volt a sajtópör tárgyalása iránt, mely valószínűleg két három napig el fog tartani.

Részletes tudósításunk a tárgyalásról a következő:

A tárgyalás megnyitása.

Az elnök bejelentette az esküdtek körében beállott változásokat melyeket a védő tudomásul vett. Erre kihallgatták Székely Imrét az általános kérdésekre vonatkozólag. Az elnök felolvassa az esküdtek névsorát, hogy a kizárási okokat esetleg megállapíthassák.

Erre megalakították az esküdszéket a következő módon:

Esküdtek: Luczy Mihály, Alföldi Károly, Kovács János, Blaskovics Mihály, Domján Imre, Katona József, Kovács István, Nagy József, dr. Moskovics Jenő, Falk Lajos, Publíg Ernő, Tamás Ferencz.

Pótesküdték: Horváth Mihály és Halasi Péter. Ezután felolvasták az inkriminált cikket. Majd kihallgatták Székely Imre vádlottát.

Székely Imre vallomása.

Székely Imre előadta, hogy 1903. év október 1-én vette át a Debreczen szerkesztését. Ekkor a lapot Hoffman és Kronovitz cég adta ki, mely azonban 1904. január 1-étől kezdve nem volt hajlandó tovább a rossz vállalatra ráfizetni.

Akkor ő vállalkozott a lap kiadására is, és erre nézve Márton Imrével 5 évre szóló szerződést kötött. A lapnak kevés volt az előfizetője és hirdetései, ezért a kiadások jóval meghaladták a bevételeket.

E miatt az első három hónap alatt a városi nyomdánál, ahol a Debreczen nyomatta, az adósság felgyűlt több mint 2000 koronára, holott a Dongó jövedelmét is a Debreczenre költötte. — Ekkor a városi nyomda nem akart többet hitelezni és kijelentette, hogy Székely Imrének nem nyomja tovább hitelbe a lapot. Ezt közölték Márton Imrével is, aki akkor a Székely Imrével kötött szerződést magára ruháztatta összes jogaival és kötelezettségeivel együtt, Márton Imre pedig átruházta azt Loránt Józsefnek. — Székely Imre akkor megvált volna a laptól, — de közben megtudta, hogy Márton Imre abban állapodott meg a nyomdával, — hogy az fogja fedezni az összes kiadásokat, az fizeti a szerkesztőt, munkatársakat stb. és a bevétel a nyomdászhoz fog befolyni. Mikor ennek tudatára jött, azt kívánta, hogy ha a város fogja ezután financirozni a lapot, akkor maradjon ő a szerkesztő, aki annyit küzködött már a lappal. Ez elől nem tudtak kitérni és akkor csináltak egy szerződést a városi főjegyzővel és ettől fogva ő mint fizetett szerkesztő működött, minden felmerülő kiadást a városi nyomda fizetett és így az 1904. év végéig a Debreczen tartozása 10,000 koronára szaporodott.

Kijelenti, hogy bűnösnek nem érzi magát, mert ő sohasem foglalkozott Márton Imre egyéni dolgaival, hanem közéleti szereplésével. A cikkeket azért írta, mert arról volt szó, hogy a Debreczen kiadását ismét a városi nyomda vegye át és ő nem tartotta megengedhetőnek, hogy a város vagyonából ismét ráfizessenek 10,000 koronát.

Márton Imre ellenben az ő cikkeire írott válaszaiban őt személyében is támadta. Hogy Márton Imre sajtópert indított ellene, azon csodálkozik, mert jól tudta, hogy ő az általa megírottakat bizonyítani tudja és bizonyítani is kívánja.

Márton Imre kihallgatása.

Ezután Márton Imre kihallgatása következett:

Márton Imre: A Hoffman és Kronovitz céggel a Debreczen további kiadására nem tudtak egyezsége jutni s akkor Székely Imrével kötött szerződést. Székely Imre, mint kiadó és felelősszerkesztő a lapot ott nyomatta, ahol akarta. Egyszer Vecsey Imrével levelet kapott, melyben bejelenti a főjegyző, hogy a kiadó 2000 koronával adós és ha az ügy rendezve nincs, a lapot másnapra nem nyomják. Ekkor a szerződést ő magára ruháztatta, akkor a városi nyomdával tárgyalni kezdett és azt a prozociót tette, hogy ő gyűjt 600 előfizetőt, a bevétel a nyomdába folyik be és a nyomda fedezze a kiadásokat. Ily módon ő lépett egyezsége a nyomdavezetővel. Megígérte, hogy 600 előfizetőt szerez. Ő a többiekre vonatkozólag őt semmibe be nem avatták. A Székely és Loránttal kötött szerződést csak később olvasta. Ő nem volt oka, hogy a városi nyomda károsodott. Ezek a támadások a Székely részéről őt méltánytalanul érték. Kéri tehát a vádlott szigorú megbüntetését.

Elnök: Kérdésre kijelenti, hogy a városra nem gyakorolt befolyást.

Ezután felolvastak néhány eredetiben becsatolt okiratot az ügyre vonatkozólag.

Dr. Révi: Tud-e arról vádló, hogy a város saját rizikójára nyomatta a lapot Székely Imre számára?

Mindnyájan menjünk a Kölcsey kávéházba

ahol időnket kellemesen eltölthetjük.

Márton: Erről nem tud.

Elnök: Az 1905 évben volt-e a város házában tartott értekezleten szó arról, hogy ismét a városi nyomda vegye át a lapot.

Márton Imre: Arról volt szó, hogy a város jegyezzen néhány ezer korona értékű részvényt.

Délutáni tárgyalás.

A délutáni ülésen a Márton Imréhez intézett kérdésekkel folytatták a tárgyalásokat.

Székely: Igaz e, hogy a polgármesternél együtt voltak Vecsey Imre, április elején Márton Imre és a művezetővel s ekkor a polgármester kijelentette, hogy a lapot többé nem nyomják a Székely Imre számlájára, addig pedig, míg az ügy rendeztetik, naponként ötven koronát kell fizetni?

Márton: Ugy emlékszik, hogy ott találkoztak s látta, hogy Székely egy 50 koronással fizetett a napi számért. Másra nem emlékszik. Ezután a főmagánvádló nem emlékszik semmire.

Székely: Emlékszik e, hogy minden értesítés után fölment a főjegyzőhöz, hogy vele ez ügyben tárgyaljon?

Márton: Az egész természetes dolog, mert ő mint pártelnök figyelemmel kísérte a lap ügyét. Mint embertárs Székelyen is próbált segíteni támogatásával.

Székely: Ismeri-e a városi nyomdával kötött szerződés minden pontját?

Márton: A városi nyomdában olvasta.

Székely: Olvasta-e a szerződés azon pontját, hogy a városi közügyekre vonatkozó közleményeket a szerkesztőnek előbb be kell mutatni a nyomda felügyelő jegyzőjének.

Márton: A nyomdában olvasta.

A főmagánvádló esküjét a törvényszék a tanuvallomások befejeztéig felfüggesztette.

Vecsey Imre kihallgatása.

Vecsey Imre városi főjegyző, mint a nyomdafelügyelő bizottság elnöke előadja, hogy a lap a város nyomdájában készült. Székely tárgyalta vele. A szerződés előtt szóbeli megállapodás volt a felek között.

A Székely Imre és Loránt Józseffel kötött szerződésbe az a cenzuraszerű pont, amely szerint városi ügyekben írott cikkek kéziratát a szerkesztők tartoznak előre bemutatni, azért került, mert nem akarta a városi nyomdát kellemetlen helyzetbe hozni azáltal, hogy benne a város ellen, a vezető tisztviselők ellen éles támadások kerüljenek. A további kérdésekre válaszolva elmondja, hogy 1904 április után Loránt lesz egyedül a kiadó és szerkesztő. Ekkor Székely eljött hozzá és kijelentette, hogy ily feltételek alatt, ha város fedezi a kiadásokat szívesen szerkeszti tovább ő is a lapot.

Székely: Igaz-e, hogy a szerződés aláírása előtt kifogásolta azon pontot, hogy városi ügyekre vonatkozó kéziratokat előbb be kell mutatni tanunak, mint a nyomda felügyelőjének és amikor ezt szóvá tette, azt felelte rá, hogy ebben Márton Imrével előlegesen megállapodott.

Vecsey: A szerződésnek ez a szövege jellegetű pontja a Márton Imre tudta nélkül történt. Nem emlékszik határozottnak, de lehet, hogy mondta és ezzel félrevezette a szerződő Székely Imrét.

Majd azt adta elő Székely, hogy a színházi pályázat idején nem engedtek Makó mellett cikket írni.

Vecsey főjegyző nem emlékszik erre.

Székely: Joga volt-e a főjegyzőnek

tanácsi jóváhagyás nélkül szerződést megkötöni a kiadókkal.

Vecsey: Akkor még a művezetőnek is joga volt ilyen szerződéseket kötni, mivel a nyomdának nem volt rendszeres alapszabálya.

Szünet után.

Jósa Vincze kihallgatása következett ezután.

Elnök: Kérde tanutól, hogy halotta-e Ember Lajos volt művezetőtől, hogy a Debreczen 10 ezer koronával tartozik?

Jósa: Nem emlékszik, hogy erről beszélt volna Emberrel.

A többi tanu.

Az elnök most kihallgattatja Boros Izidort.

Boros Izidor: Közvetve nem tud a „Debreczen” ügyéről. A hírlapi viták idején szomszédjától Jósa Vinczétől hallotta, hogy a városnyomda művezetőjétől Ember Lajostól értesült, hogy az ügyben Székelynek van igaza.

A tanu erre letette az esküt. Ezután Ember Lajost hallgatták ki.

Elnök: A hírlapi cikkek megjelentése alkalmával beszélt-e Jósa Vinczével és mondta-e, hogy Székely Imre ténylegesen nem tartozik.

Ember: A kért időben beszélt Jósa Vinczével és tett ilyen kijelentést. Többször hallotta a nyomdában Székelytől is Loránttól is, hogy a főjegyzővel kötött szerződés csak színleges.

Székely: Igaz e, hogy amikor átvették a lapot, ekkor a Székely Imre hirdetői és előfizetési kötelezettségeit nem leltár szerint vették át és mai napig sem számoltak el a tekintetben Székelylyel, hogy azokból mennyi folyt be?

Ember: Igaz.

A tanu erre letette az esküt valómásra. Kihallgatták Loránt Józsefet.

Loránt József: Az nmlített szerződés előtt 3 évig volt munkatársa a „Debreczennek”. Azt az eszmét ő vetette fel, hogy a város vennie át a lap kiadását abból a célzattól, hogy a város kiadása megtérüljön. A vállalat így célravezetőnek látszott s eleinte úgy volt, hogy ő lesz a szerkesztő és névlegesen kiadó. Ekkor Székely, ki pénzt a lapba fektette, kifogást emelt ez ellen s így jött létre az ő közös szerződésük. A szerződésbe Vecsey Imre csak úgy ment bele, hogy Márton 600 előfizetőért felelősséget vállalt. Márton Imre ezt meg is tette. A szerződés szerint ő ketten lettek volna a névleges kiadók de intézkedési joguk nem volt anyagiakban. A szerkesztésben befolyásolta őket a szerződés egy pontja. Azt tudja, hogy a lapot nem Székely Imrére, hanem a pártra és Márton Imrére való tekintettel nyomták tovább, dacára, hogy sok volt a tartozás.

A szerződést mindig formálisnak, csupán látszólagosnak tartotta. Valakinek a neve ott kellett, hogy legyen a lapon kiadóként. Sem a városi nyomda, sem a függetlenségi párt mint erkölcsi testület nem szerepelhetett ilyen minőségben. Ő a maga részéről a szerződést csak formának üres látszatnak tartotta.

Révi Nándor dr. a vádlott védője indítványozza, hogy a nyomda üzleti könyveit a bizonyítás elővittele érdekében szerezzék be. Továbbá kéri, hogy a Márton Imréhez írott s a deficitet bejelentő levelek másolatát szintén becsatolták.

Kőrösi Kálmán kéri Kovács József polgármester, dr. Magoss György és dr. Dóczy Emil beidézését.

Ebben a kérdésben a törvényszék reggel fog határozni, egyben elrendeli, hogy Vecsey Imre, Loránt József és Ember Lajos reggel is jelenjék meg.

Rablótámadás az országuton.

Elfogott támadó.

Gyilkos suhanc.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, február 4.

Vakmerő rablótámadás történt tegnap Szovát és Derecske között. Egy fiatal asszonyra támadt rá egy suhanc és kirabolta. Az eset részleteiről telefon tudósításunk a következő:

Kardos Gyuláné tegnap Derecskéről, csak úgy gyalogszerrel elindult, hogy a közeli szováti vásárra menjen. Az országuton a szőlőskertek árkából egy legény ugrott elő és előbb pénzt követelt. Majd amikor így nem boldogult az asszonnyal, torkon ragadta és előrántotta revolverét.

— Na most vagy ide adod a pénzedet, vagy le foglak löni! — kiáltott állati szenvedéllyel a vérszomjas ember.

Az asszony egy szót sem tudott szólani s a következő pillanatban már el is dördült a revolver. A golyó talált. Az asszony nyakszirtjébe furódott, aki erre eszméletlenül rogyott le a frissen esett hóra. A támadó az alkalmat felhasználta és az asszony pénzét elrabolta. Azután pedig elmenekült.

A megtámadott és megsebesített asszony ott maradt kifosztva egyedül az országuton és néhány órai eszméletlenségéből az arra járó emberek ébresztették fel. Az asszony, aki csak most látta, hogy gaz merénylet áldozata lett, visszavánszorgott Derecskére. Egyenesen a csendőrséghez ment és elmondta esetét.

A csendőrség azonnal a nyomozáshoz látott és a vakmerő utonállót Orbán Mihály tizennyolc éves suhanc személyében le is tartóztatta. A fiatal rablót a csendőrség tegnap bekísérte az ügyészség fogházába.

Az asszony állapota életveszélyes, életbenmaradásához nincs sok remény. A vizsgálat egyébként tovább folyik, mert a derecskei csendőrség névtelen feljelentést kapott, hogy a gyilkos rablótámadás felbujtásból eredt. Ezt azonban a vizsgálat fogja kideríteni.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerda, Varázskeringő. operette. B. Csütörtök, Jean Jeanette A Rókkant huszár. Népszínmű. C.

— **Nap és hold.** A tegnap elért nagy siker arra indította az igazgatót, hogy szombaton a Virágos csónak helyett — amelyet az összetorlódtott sok munka miatt kénytelen későbbre halasztani — a Nap és hold darabot tűzte ki előadásra, ugyanazon szereposztással, mint a tegnapi előadás alkalmával.

— **Dobsa Margit** a Népszínház művésznője vasárnap este a Milliárdos kisasszony Éva szerepében vendégszerepelt nálunk. E kedves művésznő fellépte iránt minden oldalról általános érdeklődés mutatkozik.

Elfogott szélhámósok.

Munkakönyves zsebtolvajok.

A finom női kéz!

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 4

A debreczeni rendőrség jó fogást csinált. Letartóztatott két híres zsebtolvajt, akik éppen veszedelmes működésüket akarták megkezdeni. Az elfogott szélhámósok egyike egy férfi, aki hamis munkakönyvekkel rendelkezett, másik pedig egy nő, akinek kéz idegrendszere már teljesen átalakult a zsebküritésekhez.

A jómadarat Barbus Antalnak hívják. Budapestre való és már nagyon sok ízben volt büntetve zsebtolvajlásért. Két munkakönyve volt. Egyik a saját nevén, a másik egyik rokonának a nevén. Mindkettőt mezőgazdasági szélhámósokdászra. Bár ő maga frakkosan és kemény kalapban járt.

Tegnap este érkezett Debreczenbe és egyik külső szállásadason halt meg. A rendőrség azonban kinyomozta ittlétét és mindjárt le is fűlelte. A letartóztatás után dr. Komlóssy Pál rendőrfogalmazó vette vallatóra és amikor a munkakönyveket átnézte, azt kérdezte a zsebek operateurjától, hogy mi a különös ismertető jele, mert a munkakönyve e sorozatába semmi sincs megemlítve.

Azt mondta e kérdésre egész nyugodtan.

— Semmi különös.

— Hát a jobb kéz mutató ujjának hiánya?

— Jaj az hiányzik és a munkakönyv kiállításánál nem vették észre.

Komlóssy fogalmazó most már tudja, hogy a munkakönyvek nem a letartóztatott szélhámósé, hanem ahoz bűnös uton jutott. 15 napra ítélte és azután el fogja toloncoltatni.

A másik elfogott szélhámós egy nő. Farkas Veronának hívják. Hét hamis neve van. Rendszerint a ló és sertésvásárokrárandul le Debreczenbe és mindjárt ott meg is kezdi működését. Tegnap is eljött szerencsét próbálni, de a rendőrség nesztét vette és idején letartóztatta.

Jól sikerült areképét Komlóssy fogalmazó őrzi. Farkas Verona már régóta üzi a mesterségét. Es ennek folytán kéz idegzete a zsebtolvajlásához maratis alakult. Hosszu, gondosan ápolott ujjai folyton rezgésbe vannak és elég csak egy ujjéríntés már tisztában azzal, hogy a kiszemelt zsebbe mily értéktárgyak és mennyi pénz van elhelyezve. Farkas Veronát még az este eltoloncolták.

A Korbács számai Debreczenben.

Szétugratott nyomda-vállalat.

Debreczenbe is jutott belőle.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 4.

A budapesti rendőrség irtó háborút folytat a revolver-zsurnalisták ellen. Ezek között a Szondy féle nyomda vállalatban megjelent „Korbács” című lap egész szerkesztősége ellen, amely tisztán a kávések és más mulatóhelyek tulajdonosai zsebére utazott.

A kellő szigorral folytatott vizsgálatnak az lett az eredménye, hogy a tisztán revolverezésre alakult ujság összes szerkesztői, sőt még a nyomda vállalat

tagjai is a szél rózsza minden irányában hanyat homlok menekültek.

Egy tanonca, aki egyébként igen veszedelmes fiatal ember Debreczenbe zónázott. A fiatal gentlemant Turkán Aladároak hívják, szédelgő utjában testvére Turkán József fényképész segéd is vele jött Debreczenbe. Itt aztán különféle kétes alapon épülő vállalkozásokat terveztek.

Erről értesült a rendőrség is és idején le is tartóztatta őket. Előbb elítélte mindkettőt csavargásért 15 napra, azután pedig el fogja őket toloncolni. — Mindkettőt különben körözi a fővárosi rendőrség is.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleten sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. n. 2 ó. éjjeli 2. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47.

— **Utépítés** A Debreczen—Sámszon között tervezett országút második szakaszát a tavasszal kezdik meg építeni. A kereskedelmi miniszter az állam részéről 97 koronával járul a költségekhez. Erről értesítette ma a várost.

— **Tenyészlőkiállítás** A debreczeni gazdasági egyesület tenyészlőkiállítást rendez ez évben. Az egyesület a várostól 450 korona megszavazását kéri.

— **A város házvétele** A Pelbárt örökösök ma kérelmet adtak be a tanácshoz, hogy a Botlen utcai házukat vegye meg a város. Az örökösök már régebben is tettek hasonló ajánlatot, akkor 60 ezer koronát kértek, most 50 ezer koronáért is odaadnák a házat. A tanács a jog és pénzügyi bizottsághoz tette át az ügyet.

— **A Szabad-Iskolában** ma szerdán délután 6—7 ig az ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1/c. II. em.) a magyar alkotmányról dr. Jászi Viktor jogtanár fog előadást tartani. — Holnap, csütörtökön délután 6—7 ugyanazon helyen dr. Kovács Gábor jogtanár tart előadást a szociálmusáról. Ez utóbbi tanrenden kívül tartatik meg.

— **A gazdakör szervező bizottságának. ülése.** Tegnap délután tartotta ülését a debreczeni gazd-kör szervező bizottsága, melyben Polgári Bálint főbírtokos elnökölt. Polgári örömet fejezte ki a felett, hogy a város gazdakörzönsege mily tömegesen csatlakozik a kör eszméjéhez. A bizottság a lapszabalytervezetet dolgozott ki s egyben elhatározta, hogy a jövő héten, kedden délután 5 órakor a gazdasági egyesület helyiségében újra, folytatolagos gyűlés tart, hol az alakuló közgyűlés összehívása s tárgysorozatának megállapítása, valamint kör helyiség választása felett tárgyal. Az alakuló közgyűlés február 16 án vasárnap délután fél 3 órakor lesz.

— **Elakadt vonat.** Az óriási hófúvás miatt Sámszon és Debreczen között a közlekedés szünetel. A hó által vastagon befedett sine-en a motoros vonat nem tudott keresztül hatolni. A forgalmat azonban ma helyreállítják.

— **Farsang a — falvakban . . .** Amióta a serdülő gyermekeket az alispán kitiltotta a korezmákból, más módját találták ki a farsangi mulatságnak, a mely még veszedelmesebb. Egyes házakban rendeznek gyűnevezett „bálokat”, a hol összejön a serdülő fiatalság, s isznak, esznek zeneszó mellett kivilágos kiviradtig táncolnak s minden nekik tetsző

élvezetből kiveszik a részüket anélkül, hogy a község előljárósága beavatkozhatnék, mert magánlaksértést követ el az, aki valakinek a házába, lakásába behatol és ott hatalmaskodik. Korezmában, nyilvános házban rendelkezhetik a község előljárósága, de a polgárok magánlakásaiban rendezett mulatságokhoz semmi köze. Váitoztat ugyan a dolgon az a körülmény, hogy ha e magánházakban enni inni valót pénzért adnak s ez bizonyítható, ez esetben már a magánházba is van a hatóságnak beavatkozási joga.

— **A kassza rablók.** A szombat hajnalban elkövetett betörés ügyében, mely alkalommal az ötödik század kasszáját 5—8000 korona készpénzzel együtt ellopták, még tegnap sem történt meg a nyomozó közegek által jósolt szenzációs letartóztatás. A vizsgálat számai ugyanis némi komplikáción mentek keresztül és a vizsgálat érdekében az a nyomozás adatai is egyelőre titokban tartják.

— **Gazdász-Bál.** Január hó 16 án a gazdasági akadémia hallgatói által segegyegyletünk javára rendezett bálón a következők voltak szivesek felülfizetni: Weszprémy Zoltánné, Rick Antalné, Sztankovics Jánosné 100—100 kor. Nadányi Miklós 30. kor. Sesztina Lajosné, Sesztina Jenő, Hutflesz Kázmér, Sárközy Pál 10—10 kor. Vecsev Imre, Kovács Gyula, Citó Károly, Udvardy László 5—5 kor. Dömök Béla 2. kor. N. N. 10. kor. A gazd. akadémia tanári és tisztii kara 172 kor. Összesen 574 kor. A nemeslelkű adakozóknak, midőn adományukat nyugtázzuk, el nem mulaszthatjuk, hogy ezuton is hálás köszönetünket le ne rójjuk. Debreczen, 1908 február 4. A rendező bizottság

— **Helyreigazításul.** Tegnap lapunkban Bodonyi Mihály haláláról irt közleményünk helyreigazításul közöljük, hogy a józan életű szabó iparos nem alkohol mérgezésben halt meg, s temetése nem a közkórházból, hanem Csonka-utcai lakásáról ment végbe családja és tisztelői részvete mellett.

— **Meghalt öngyilkos leány.** Terdik Észter, aki vasárnap marólugot ivott, a közkórházban meghalt. Felfogják boncolni. Temetése a közkórházból lesz.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Guta Lajosné ev. ref. 30 éves, Rosenthál Dánielné izr. 64 éves. Egri Béla ev. ref. 6 napos, Kovács István ev. ref. 11 napos, Radecz Ferenczné, r. kath. 60 éves, Molnár János ev. ref. 8 napos, Hegy-megi Zsuzsanna ev. ref. 17 éves.

— **Meglopott kereskedő.** Tóth József Széchenyi utca 55. szám alatti kereskedőt tegnap meglópták. A tejhordója a megrendelt 10 liter tejet az ajtója elé tette és azt onnan ellopták.

— **Elharapta a nyelvét.** A Kis-Küküllő című lapban a következő napihír látott napvilágot: „Ne örvendj ugy nyájas olvasó, mert nem anyósod harapta el, hanem egy szelid, jámbor, két éves fiucska. Pedig, hiszem, ragyogna a szemed, örülne a szived s ujjongana a lelked, ha bibliai oldalbordádnak szaporanyelvű anyja, kit második anyádnak csufol a világ, harapta volna el undok, fekete nyelvét De ne busulj! Örülj! Jobban jársz, ha egész anyósodat megüti a guta:”

— **Szives tudomásra** hozom a n. érdemű közönségnek az „Angol Királyné” szálloda átvétele alkalmával, hogy azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen modernül, ujonan berendeztem, úgy a

kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zene-estély, színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom, éttermemben elsőrendű francia és magyar konyha. A n. érdemű közönség szíves pártfogását kérve tisztelettel az Angol Királynő szálloda bérlője Kaszár János. Ma Magyar Testvérek zenekarának közreműködésével ünnepélyes megnyitást.

— **A hygienia köréből.** Azoknak, kiknek még van mit félténiük, kiket még a divatos bajusz betegség nem kényszerített a legszebb férfi dísz leborotválására, bizonyára megkönnyebbülést és meggyőzést fog szerezni egy találmány, mely egyszerű és olcsó voltában bírja a siker zálogát. Arról van szó, hogy a bajusz kikötésre ne kelljen többé használni esetleg fertőzött bajuszkötőt használni, hanem néhány fillérért mindig tiszta használatlan kötszert kaphassunk. Ez szellemes találmánya Darvas Ede debreczeni kereskedőnek, melyet annál melegebben ajánlhatok mindenkinek figyelmébe, mert meggyőződtem jóságáról és kétségtelen higiéniai előnyeiről. Debreczen, 1908 febr. 3. Dr. Burger.

— **Weissenbacher** féle salgótarjáni cognac a legtisztább borpárlat, Kontsek Gézánál.

— **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kötszerésznél Simonfi-u. 2 sz. a. a hol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

Szabó-féle pármái ibolya-szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illatú s bőrpuhító hatása olyan hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcson. Darabja 80 fillérért kapható: Debreczenben minden gyógyszerárban továbbá Jóna és Jóna, Rácz Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnai L., Füstös D., üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

— **Iparművészeti kiállítás.** Beaces rendelőimnek és a n. é. közönség tudomására hozom, hogy i. év február 7. 8. 9. én pénteken és szombaton reggeli 9 órától esti 8 ig. és Vasárnap 9—12 ig. az Iparfestület Dísztermében Iparművészeti kiállítást rendezek melyre a h. é. közönség b. figyelmét ez uton is felhívom. Kovács Gyula műasztalos Darabos-u. 17.

Tisza István és az alkotmány párt.

Egyesülről beszélnek.

Andrássy ellenzi.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 4.

Egy fővárosi lap írja a következőket:

A politikai életben nevezetes változás készül. Amint értesülünk, az alkotmánypárt végrehajtó-bizottságának tegnap este tartott ülése igen komolyan és részletesen foglalkozott a volt szabadelpárttal való fúzió tervével.

A konferencia hosszú ideig tartott és az onnan kiszivárgott hírek szerint a Tiszáékkal való egyesülés gondolatának csak gróf Andrássy Gyula volt az ellenzője, a kormány többi jelenlevő tagja és az egész bizottság igen szerencsés tervnek tartotta az új rendszernek a régi rendszer értékes elemeivel való gazdagítását.

A hír a képviselőház mai ülése után terjedt el a folyosón, kínos meglepetés után terjedt el a folyosón, kínos meglepetést és óriási szenzációt keltve.

Késő éjjel jelenli tudósítónk, hogy az alkotmánypárt megcáfolja a hírt. Illetékes körök kijelentik, hogy a tegnapi ülésről nem tudnak.

Ilyen gondolatokkal a párt nem oglalkozik.

TAVIRATOK.

A delegációk.

Budapest, február 4 Bécstől jelentik hogy a közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar bizottság hadügyi albizottsága ma délután Zichy Vladimir gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az előterjesztett jelentéseket tudomásul vették s hitlesítették az Okolicsányi által szerkesztett jegyzőkönyvet is. A bizottság legközelebb esütörtökön kezdi meg ülést. A plenáris ülések 10 napig tartanak, amely idő alatt a képviselőház nem tart ülést.

Az osztrák magyar bank osztrák taléka.

Budapest, jan. 4. Az osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1907. második felévre (57 osztrák-szelvény) osztrák fejében 79 (hetvenkilenc) korona 40 fillér jár, mely febr. 4-étől az osztrák-magyar bank bécsi és budapesti valamint minden, fiókjánál kifizetetik.

Wekerle Bécsben.

Budapest, febr. 4. Wekerle Sándor miniszterelnök ma Bécsbe utazott. Wekerle a király előtt kihallgatáson fog megjelenni.

Manuel király reszket.

Visszavonta az apja rendeletét.

Lisszabon, február 4. Manuel király az új kormány kinevezésével egyidejűleg elrendelte, hogy azokat a rendeleteket, melyek kiadására Frankó az apját rábirta hatályon kívül helyezték. A kamarai választásokat áprilusra tervezi s kijelentette, hogy alkotmányos rendet akar teremteni az országban. Azokat a bűnösöket, akik politikai cselekedetek miatt vannak fogva rendes polgári bíróság elé állítják.

Nagy hóvihár.

Makó, febr. 4. Tegnap óta a hóvihár még mindig tart. A forgalom erősen meg van gátolva. A vonatok késnek. A vihar sok táviratoszpott kidöntött. A vetéseket félméteres hó borítja.

Egy örült apa rémtette.

Nagyőrce, febr. 4. Rémes esemény tartja izgatottságban a közönséget. Áron Péter magánzó hirtelen megőrült. Ezen állapotában 20 éves fiát és 19 éves leányát revolverrel agyonlőtte. Aztán kést ragadott s szíven szurta magát. A gyermekek meghaltak. Az örült apa haldoklik.

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a beosztásért.

89. Bűnügyi regény.

Önnek bizonyára lesz rá oka, hogy megbánja a napot, amelyen sorsát összekötötte az övével s megajándékozta őt a Karsay névvel. Bizonyos, hogy szegény és szerencsétlenséget hoz önre is, a nevére is; — az egész csak idő kérdése.

Az unokám jövője nekem teljesen közömbös; de önnek még egyszer ismétlem, hogy ne bizzék benne, mert sajnálom önt.

— Ugy látszik, nem sokat bizik az ön jövőre boldogságában, ugy-e, Imre? — kérdeztem mosolyogva, mikor elolvastam a levelet.

— Nem! — felelte Imre hevesen; — de majd felelek neki s tudom elbámul a levelelen. Hogy mer ilyet írni? Ezt nem tűröm el, akármilyen történet is.

— Nem, nem, édes Imre! Te nyünk ugy, mintha meg sem kapta volna a levelet. Hisz ő csak azért írta ezt, hogy próbára tegye önt, vajon ki tudja-e hozni a sodrából. Ugyan, csillapodjék már le és föl se vegye az egész dolgot; én pedig szépen a tűzbe dobom ezt a kitűnő jellemrajzot.

— Nem engedem, Ne! — szölt Imre fölgyorva — el akarom tenni azt a levelet s majd meglátja, hogy a tulajdon fegyverével verem meg őt.

Odaadtam a levelet Imrének, aki gondosan elvette tárczájába és eszem ágában sem volt, hogy ez a levél valamikor csakugyan halálos fegyver lesz a kezében, de nem a nagyanyám ellen, hanem én ellenem.

XXVII. FEJEZET.

Az összekocczanás.

Mire nászutunkból hazajöttünk, Imre ezredét áthelyezték Gyöngyösről Aradra. Itt rendeztük be tehát háztartásunkat, egy igen csinos házban s itt végeztem először a háziasszony bokros és felelősséggel terhes tisztjét.

A cselédségünk kitűnő volt; először is Péter, a tisztí szolga, megbecsülhetetlenül ügyes, szorgalmas és értelmes inas volt; ugyanily szobalány volt a csinos Márta, aki nagyon jól megfért az inassal. (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1908 február 4

Készáru kissé kellemesebb, határidők javultak.	
1907. októberi buza	10.36.—37
1908. áprilisi buza	11.91.—92
1907. októberi rozs	8.88.—89
áprilisi rozs	10.02.—03
1907. októberi zab	8.02.—03
áprilisi zab	8.83.—84
1908. májusi tengeri	8.83.—84
1907. júliosi	—
1907. augusztusi	—
1908. augusztusi repce	—
1907. szeptemberi tengeri	—

Saját termésű

0 és új hegyi fajborok

kaphatók 50 literen felől

Tóth Sándornál

Hunyady-utoza 26.

Villamos Világítás és Erőátvitel.

Fényes világítás a Dr. Just Wolfram lámpákkal
Lakások, kávéházak vendéglők, üzle-
tek és kirakatok részére.

Berendezések szolid és a legkivá-
lőbb szakszerűséggel készülnek.
T. cz. megrendelőimnek a „Dr.
Just“ Wolfram lámpákat
félárban adom.

A legjobb hazai gyártmányu Mo-
torok nálam rendelhetők meg.
Telefon, szobacsengő bevezetések
jutányos áron

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az
egyesült izzólámpa villamossági r. t. képvisellete
Iroda és raktár Piacz-u. 77.
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

| Répa vágók, Szecska vágók és Lánczos ekék. |

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház
Ajánlja dusan felszerelt vasárú nagy
raktárát legolcsóbb árban és a legjobb ki-
vitelben
öntött vaskályhák nagy választékban
(most érkezett teljes koozi rakomány.) Tak-
karók tüzhelyek, egy és két sütővel jótállás
mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek,
vasbuterek, szén- és fatartók, kályhavédők,
diszes kályha tálcák leszállított árban.
Konyha felszerelések, vadász fegy-
verek hozzá való kellékek, lágy és kemény
srétek minden számban, Sehlingeni fűm
zsekkések, asztali kések, ollók, borotvák.
Videki megrendeléseket gyorsan ez-
lőzlök. — Becses pártfogást kér, tisztelettel
Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüstfény.

Mész

vaggonszámra a Mezőte-
telegdi vasutállomáson ol-
csó árban kapható.

Megrendelések a kö-
vetkező címre intézendők:

Márkus Sándor

Vércsorog, pr. Mezőtelegd.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Csipke ruhák, Batist
ruhák, legdivatosabb
selymek, Francia him-
zett batistok

Óriási választék !!

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek ré-
szére, legelőnyösebben és a legnagyobb
szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épl. eszevelősége

(Piacz-u. 72.) által ké-
lőltetnek.
Szakszerű felvi gositással, terveze-
tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtala-
nul szolgál.

Világítótestek, cellák és szerelvények dua választéka.

Telefon sz. 588. Telefon sz. 588

Alkalmi házvétel.

Főutcán modern ház, min-
den komforttal kerítél, olcsón,
kevés pénzzel megvehető.

Gelbmann József

megbizott, Széchényi u. 42.

Uveg, tükör, porcellán és zománcozott
edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkoretézést
gyorsan és jutányosan eszközöi.

Edények kölcsönöztenek.
Tanuló felvétetik.

Gyönyörű fényű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesitem a
n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb
modellek, valamint a legkényesebb ízlést
is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet
magnagyobbítottam, dusan felszereltem,
kész árukat nagy választékban raktáron
tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket
pedig bármily kivitelben, rövid pár nap
alatt a legpontosabban elkészíték.

A nagyérdemű hölgyközönség támo-
gatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

özv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal
szemben. Báró Josinezy-ház.

Köhögés.

A ki egészségét szereti azt megszün-
teti, 5245. közj. ig. bi. nyitvány
igazolja a segélyhozó sikert a

Kaiser-féle

mell-caramellák

a 3 fenyővel.

Orvosilag kizrobálva és ajánlva köhögés
rekedtség, katarhhus, nyálkáság, gégehurut
görcs és számarhurut ellen. Csomag 20 és 40
f. Dohoz 50 f. Kapható Tóth Béla, Mihalovits
Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Murai özy László
gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriá-
ban Debreczenben, Tron Gyula gyógyszer-
résznél Ujfehértón. Harsányi Lajos gyógyszer-
ára a „Megváltóhoz“ Püspökladány.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.
Foglalkozik a banküzlet összes ága-
zataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat,
nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
nyújt bekebelezés mellett földbirtó-
kokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.
Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó
(chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére is.

As igazgatóság.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra
vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztítá-
sokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad
gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állandó nagy raktár „Rádiumfény“ és lefele égő gázizzótes-
tekben, üveghengerek, legújabb őrnyújtók és egyéb felszerelési különlegességekben

Apró hirdetések.

1) szög 40 fillér, azontul minden szö 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedtet minden szö 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál kassák választóhelyet esatolul.

Egy utcai és több udvari lakás kiadó Szent Anna-u. 30. számú háznál értekezhetni Reider Mihály házigondnoknál.

Százvizgyári elarusító ügynök, gépkezelő és kocsisok felvételnek Teleki-utca 100.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádagos-u. 4. sz.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Asszonyok kiknek egész napjuk szabad, könnyű foglalkozást kaphatnak. Czim a kiadóban.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvételnek Deák Ferenc-utca 22.

Kiadó egy 4 szobás modera uri lakás alkovól gázlusterrel, valamint egyéb hozzátartozó mellékbeliségekkel közel a piacához. Czim a kiadóba.

Egy jó karban lévő alig használt fürdő kad olcsón eladó. Czim a kiadóba.

Csigarettázók!

Sok pénzmegtakarítás: „Vergo“ egészségi szivarkahüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkeret-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Kurucz „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tiszi „ 10 „	100 Nic mentes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Magy. verseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin fadóbozban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Füstlehtűtővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Csigarettá töltő „ 6 „	
Vidékra (6000 db.) frankó küldés.	

Magánidecliv ajánkozik a legdiseರೆtebb megfigyelésekre és nyomozásokra Megbizhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Nagy kényelmű két szobás parkettás utcai lakás májusra kiadó. Értekezhetni Miklós utca 33.

Nagy Antal kárpitos és díszítő Arany János-utca 38.

Egy jó karban lévő czim balom eladó. Czim a kiadóba.

Ugyes lapelarusítók felvételnek a kiadónivatalban.

Plissé és gouvrozást fennálló ráncokban egész aljak, fodrok 6 fillértől kezdve gyorsan és pontosan készít az első debreczeni plisse gouvrozó intézet Széchenyi-u. 32. sz.

3-4 szobás lakást keresek fürdőszó bával és hozzátartozókaival május 1 re. Czim a kiadóba.

Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró tolekkönyvi vizsgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér bekiüldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzwald János és Társa Budapesti festékgyárának festékével

Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

keztük.

Sajat készítményű sörvkötők, haskötők, suspensorok. >>

Gummi görcsér harisnyák.

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek >>

Schön Sándor

keztü-, kötszer- és orvosi műszertárában
Debreczen, Piacz-utca 12.
(Stenczinger-ház.)

A „Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet

DEBRECZEN, Piacz-utca 38. szám.

(Főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

Kezességi jótállás,
betáblázás,
életbiztosítási kötvény,
vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen, 1908. január hó.

Az Igazgatóság.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetujdonságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Kerékpár, varrógép, gramafon,

villamossági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára Nagy választék

lemez ujdonságokban,

Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománcolást, nickelozést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

GELLER és NÉMETH műszerészek,

DEBRECZEN, Hatvan-utca 8.

Globin

a legjobb és legfinomabb

Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger

Muschong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyi legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított

Megbízható, szigoruan lelki. ismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

~ Elsőrendű asztali víz! ~

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és

ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyezim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

